

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213143400 int.3000, Email: drparlament@gov.ro

Biroul permanent al Senatului

446/25/2025/1 5.03.2026

Ses. 88, 646/601, 49, 657, 623

Nr. 2250/2026

03-03-2026

Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 27 februarie 2026

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. Proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 143/2025, Bp. 85/2025); L446/2025
2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă - Republicată (Bp. 657/2025); L25/2026
3. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, intitulată "Legea Conștiinței Naționale" (Bp. 643/2025); L20/2026
4. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Bp. 623/2025); L13/2026
5. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2023 privind Legea învățământului preuniversitar (Bp. 539/2025); L508/2025
6. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 289/2009 privind Codul penal (Bp. 751/2025); L88/2026
7. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/2024 privind ordinul de protecție, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 599/2025); L646/2025
8. Propunerea legislativă privind reglementarea implicării persoanelor juridice și fizice în întreținerea spațiilor verzi, cu stimulente fiscale și de promovare vizuală (Bp. 563/2025); L601/2025
9. Propunerea legislativă pentru completarea articolului 94 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor (Bp. 694/2025); L49/2026
10. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 145/2014 privind stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol (Bp. 615/2025); L657/2025
11. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (Bp. 579/2025, L. 623/2025).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil*, inițiată de doamna deputat USR Pollyanna-Hanellore Hangan împreună cu un grup de parlamentari USR, PSD, PNL, UDMR, POT (Bp. 579/2025, L 623/2025).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul recunoașterii dreptului fiecărui soț de a-și păstra numele dobândit în timpul căsătoriei, independent de consimțământul celuilalt.

II. Observații și propuneri

A. Observații generale:

În vederea asigurării accesibilității și previzibilității legii, inclusiv sub aspectul stabilității acesteia, considerăm oportun și necesar ca modificările aduse *Codului civil* - act normativ fundamental - să fie cuprinse într-un demers legislativ unic, care să răspundă în mod adecvat tuturor cerințelor actuale, cu o consultare publică largă, fiind astfel evitate intervențiile legislative succesive asupra acestuia.

Astfel, un prim aspect avut în vedere este *principiul fundamentării științifice a activității de elaborare a normelor juridice*. Elaborarea actelor normative trebuie să se facă de legiuitor pe baza unor studii prealabile (economice, sociologice, psihologice), a unei documentări științifice, dar și a cercetărilor de specialitate în care are loc reglementarea, pentru cunoașterea aprofundată a realității și identificarea scopurilor politicii legislative. Numai o bună cunoaștere a ceea ce se cheamă *ratio legis* poate conduce la exprimarea corectă a normei juridice în conținutul legii.

Activitatea de documentare este o dimensiune intrinsecă a procesului de aplicare a dreptului. În cadrul acestui proces, alături de stabilirea stării de fapt, de interpretarea normei juridice și de emiterea actului de aplicare, o etapă de sine stătătoare constituind-o alegerea normei de drept. Alegerea normei de drept sau critica normei de drept presupune identificarea normei juridice aplicabile cazului dat, verificarea validității sale, a raporturilor în care se află cu alte norme juridice, a conținutului exact al acesteia.

Mai mult, realitatea normativă cu care se confruntă România în ultima perioadă se caracterizează prin numărul mare al actelor normative adoptate anual, cu consecința apariției unei instabilități legislative accentuate, cadrul juridic fiind frecvent supus modificării și/sau completării.

S-a constatat, așadar, că sistemul legislativ românesc a generat în ultimii ani un număr foarte mare de acte normative, producându-se un exces legislativ, de natură să determine lipsa de previzibilitate, dar și de accesibilitate a normelor juridice.

Totodată, numărul mare de decizii pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție pronunțate în cadrul mecanismelor de asigurare a unei practici judiciare unitare, reprezintă un indiciu al faptului că acest

fenomen legislativ poate conduce la interpretări neunitare ale normelor de drept.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat constant, cu valoare de principiu, în jurisprudența sa¹ importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, inclusiv sub aspectul stabilității acesteia. Incertitudinea legislativă reprezintă un factor important pe care instanța europeană de contencios al drepturilor omului îl are în vedere atunci când apreciază conduita statelor din perspectiva respectării principiilor statuate de *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.

În consecință, apreciem că, în lumina celor mai sus enunțate, propunerile ce au ca obiect modificarea și completarea *Codului civil* ar trebui să fie atent cântărite și, dacă nu se impune intervenția legiuitorului cu celeritate (i.e., în cazul necesității conformării cu jurisprudența Curții Constituționale sau a Curții de la Strasbourg), modificările propuse ar trebui cumulate și promovate prin intermediul unui demers legislativ unic care ar trebui să aibă în vedere toate aspectele identificate în practica judiciară și de literatura de specialitate - într-un anumit interval temporal, de preferat mai îndelungat, care să țină seama de necesitatea stabilității legislative, mai ales în cazul unor acte normative fundamentale într-un sistem de drept, cum este cazul *Codului civil*.

Mai mult, și la fel de important, semnalăm faptul că o inițiativă legislativă cu obiect similar se află, în prezent, într-un stadiu avansat, în dezbatere parlamentară². În aceste condiții, este necesar ca la nivelul autorității legiuitoare să se aibă în vedere acest aspect, în scopul realizării unui cadru legislativ unitar și predictibil.

B. Observații punctuale:

Prevederile actuale ale art. 383 din *Codul civil*, a căror modificare face obiectul inițiativei legislative, mențin soluțiile din *Codul familiei*, cu particularitatea că, în ceea ce privește motivele temeinice pentru continuarea purtării numelui și după divorț, *Codul civil* precizează că acestea pot fi justificate nu doar de interesul unuia dintre soți, ci și de

¹ În cauze precum: *Sunday Times c. Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979; *Reckvenzi c. Ungariei*, 1999; *Rotaru c. României*, 2000; *Damman c. Elveției*, 2005.

² Proiectul de Lege pentru modificarea art. 383 alin. (2) și (3) din *Legea nr.287/2009 privind Codul civil a fost adoptat de Senatul României și se află în dezbatere la Camera Deputaților (Plx. nr. 300/2023)*, în calitate de Cameră decizională, unde a primit deja raport favorabil de la Comisia juridică a forului decizional

interesul superior al copilului³. Cu privire la acest text, în doctrină⁴ a fost formulată o propunere *de lege ferenda* diferită însă de cea propusă de inițiatorii propunerii legislative, în care s-a arătat că aceste soluții tradiționale ar putea fi regândite, în sensul că regula ar putea fi aceea a păstrării și după desfacerea căsătoriei a numelui luat la încheierea căsătoriei, iar, prin excepție, să se revină la numele avut înainte de căsătorie, dacă soțul respectiv solicită aceasta în mod expres. La avansarea soluției propuse, autoarea a avut în vedere faptul că numele este un drept personal nepatrimonial și că, odată ce a fost dobândit potrivit legii (fie și ca efect al căsătoriei), soțul care a luat numele celuilalt soț la încheierea căsătoriei, în calitate de titular al acestui drept personal nepatrimonial, ar trebui să poată să decidă dacă dorește să revină la numele avut anterior căsătoriei sau să îl păstreze. Revenirea, ca regulă (*ope legis*), la numele avut înainte de căsătorie se justifică, în opinia autoarei, doar în cazul nulității căsătoriei, dar nu și în cazul desfacerii căsătoriei, în condițiile în care numele a fost legal dobândit la încheierea căsătoriei, astfel încât, pierderea acestuia ca efect al divorțului nu ar trebui să se producă fără acordul soțului care l-a dobândit prin efectul căsătoriei.

Preluând doctrina franceză, o rezervă este făcută cu privire la cazul rarism în practică al titlurilor de noblețe, cu privire la care autoarea arată că se poate admite că soțul care l-a dobândit prin efectul căsătoriei are doar un drept de folosință limitat pe durata căsătoriei, pe care îl pierde la divorț.

Reamintim, în context, și ceea ce Curtea Constituțională⁵ a arătat cu privire la prevederile din *Codul civil* în discuție, cu prilejul soluționării unei excepții de neconstituționalitate în care autorul acesteia susține neconstituționalitatea prevederilor art. 383 alin. (2) din noul *Cod civil*, arătând că încuviințarea dreptului unuia dintre soți de a purta numele dobândit în timpul căsătoriei și după desfacerea acesteia aduce atingere dreptului la nume al celuilalt soț și nu este justificată de necesitatea protecției interesului superior al copilului rezultat din căsătorie, dat fiind faptul că soțul căruia i s-a încuviințat purtarea numelui se poate oricând recăsători.

³ Referirea la interesul soților sau al copiilor din alin. (2) urmează modelul art.264 din Codul civil Francez. Art. 264 A la suite du divorce, chacun des époux perd l'usage du nom de son conjoint. L'un des époux peut néanmoins conserver l'usage du nom de l'autre, soit avec l'accord de celui-ci, soit avec l'autorisation du juge, s'il justifie d'un intérêt particulier pour lui ou pour les enfants.

⁴ M. Avram, *Drept civil. Familia, Ediția a 3-a revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, 2022, p. 220.

⁵ Decizia nr. 96/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165/2013.

Astfel, cu privire la această problematică, Curtea Constituțională a arătat că dreptul la nume reprezintă o caracteristică distinctivă și de identificare a persoanei fizice, are o funcție socială și exprimă atât individualitatea, cât și identitatea acesteia.⁶ De aceea, mai arată Curtea Constituțională în decizia amintită, numele persoanei fizice, astfel cum este reglementat și prin prevederile art. 82 din noul *Cod civil*, este o componentă esențială a dreptului general al personalității, care își găsește fundamentul ultim în conceptul de „*demnitate umană*”, astfel cum este acesta reglementat prin art. 1 alin. (3) din *Constituție*. În aceste condiții, Curtea Constituțională constată că soluția legislativă criticată este justificată de faptul că, de principiu, soțul care păstrează numele dobândit în timpul căsătoriei este cunoscut și identificat în societate cu acest nume.

De asemenea, exercitarea autorității părintești asupra copilului rezultat din căsătorie, corelată cu necesitatea protejării interesului superior al minorului, care s-ar putea regăsi în situații stânjenitoare ca urmare a diferenței de nume dintre acesta și părinții săi, de natură să-i influențeze în mod negativ dezvoltarea morală și socială, reprezintă motive temeinice, de natură să justifice încuviințarea purtării de către soți a numelui dobândit în timpul căsătoriei, și după desfacerea acesteia.

Mai mult, Curtea constată că purtarea aceluiași nume de către părinte și copilul său este de natură să contribuie la dezvoltarea armonioasă a acestuia din urmă în cadrul societății, fiind și o expresie a dreptului și îndatoririi părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, spre exemplu în *Hotărârea din 22 februarie 1994*, pronunțată în cauza *Burghartz împotriva Elveției*, paragraful 24, statuând că numele unei persoane reprezintă un mijloc de identificare personală și de apartenență la o familie.

Instanța română de contencios constituțional a mai constatat că textul de lege criticat nu este de natură să creeze privilegii sau discriminări, fiind în egală măsură aplicabil tuturor persoanelor care s-ar regăsi în ipoteza reglementată prin dispoziția legală, respectiv atât soției care a purtat în timpul căsătoriei numele soțului, cât și soțului care s-a aflat în aceeași situație.

⁶ A se vedea, în același sens, și jurisprudența Curții Constituționale Federale a Germaniei, și anume deciziile 2BvR 113/81 din 12 ianuarie 1982 și 1BvL 9/85 și 43/86 din 8 martie 1988.

Având în vedere cele menționate mai sus, apreciem că, sub rezerva necesității asigurării unei „*economii legislative*” (cum am arătat supra, se impune ca propunerile ce au ca obiect modificarea și completarea actelor normative fundamentale, cum este *Codul civil*, să fie cuprinse într-un demers legislativ unic), legiuitorul poate opta pentru o schimbare de paradigmă în ceea ce privește regulile de drept comun privitoare la numele soților după desfacerea căsătoriei.

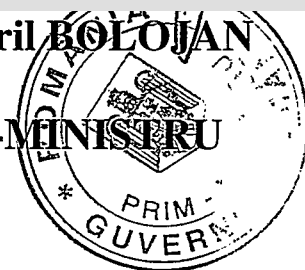
III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

**Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului**